

Omistajaohjauskeskustelut 2025/ Mercuria kauppaoppilaitos Oy, 18.8.2025

VD/6096/02.01.02.02/2025

PT/RK-K/OL

Konserniohjauksen ja -valvonnan yksikkö kävi Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n kanssa 18.8.2025 omistajaohjauskeskustelun, jonka tarkoituksena oli varmistaa omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Keskustelussa olivat läsnä konsernipalvelujohtaja Riikka Kiljander-Kiiskinen ja konsernilakimies Otto Lehto sekä yhtiön puolelta toimitusjohtaja, oppilaitoksen rehtori Tiina Immonen ja yhtiön hallituksen puheenjohtaja Carita Orlando.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on kaupungin 95,5-prosenttisesti omistama tytäryhtiö, joka tarjoaa järjestämisluvanvaraista perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutusta erityisesti kaupan alalle. Oppilaitos sijaitsee Martinlaaksossa, yhtiön omistamassa Mercuria-talossa, jota se vuokraa samalla myös Martinlaakson lukion ja Vantaan aikuislukion käyttöön.

Yhtiön lähitulevaisuuteen tulevat vaikuttamaan erityisesti uusi ammatillisen koulutuksen rahoituslaki, joka tulee voimaan 1.1.2026. Rahoituksessa tulee jatkossa painottumaan opiskelijoiden työllistyminen tutkinnon suorittamisen jälkeen ja tämä yhdistettynä työllisyystilanteen nopeaan heikentymiseen tulee lisäämään yhtiön taloudellista epävarmuutta. Myös kilpailutilanne oppivelvollisten koulutuksessa on kiristynyt.

Yhtiö on hakenut mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön Toiminnanohjauksen kokeiluun. Koulutuksen kansallinen arviointikeskus (Karvi) on arvioinut kaikki hakemukset ja Mercuria sai arvioksi 83,7/100 pistettä, mikä oli kolmanneksi paras pistemäärä Uudellamaalla. Päätökset kokeiluun mukaan pääsystä tulevat syksyn 2025 aikana. Kokeilu kestäisi kahdeksan vuotta ja se mahdollistaisi joustavamman lupajärjestelyn, jonka avulla pyritään vastaamaan paremmin työelämän tarpeisiin.

Yhtiötä huolestuttaa epävarmuus nykyisen sijaintitonttinsa maanvuokrasopimuksen jatkumisesta Martinlaaksossa. Nykyinen maanvuokrasopimus on voimassa vuoteen 2033 saakka. Kaupunki on aiemmin ehdottanut, että yhtiö siirtyisi nykyisen vuokrasopimuksen päätyttyä Myyrmäkeen Ajopuunpuiston tontille. Yhtiö on selvittänyt, toisiko Ajopuun puistoon sijoittuminen synergiaetuja koulutuksen tai tilojen suhteen. Yhtiön johto on selostanut asiaa konsernijaoston iltakoulussa 16.9.2025.

Yhtiö osallistui Arvostettu työpaikka -tutkimukseen ja sai suositteluindeksiksi +93. Vastaajia oli yhteensä 42. Tutkimuksen perusteella Mercurialle myönnettiin Arvostettu työpaikka -sertifikaatti. Sertifikaatti myönnetään vuosittain pienelle määrälle yrityksiä ja yhteisöjä, jotka saavat työntekijöiltänsä erinomaiset arvostamat työntekijäkokemusta mittaavassa tutkimuksessa.

Yhtiössä on toteutettu 1.8.2023 lähtien strategiaa, jonka keskeisinä muutosajureina ovat digitalisaatio, vastuullisuus ja monikulttuurisuus. Nykyisessä strategiassa on erotettu oppivelvollisten koulutus ja aikuiskoulutus omiksi liiketoiminta-alueiksi. Aikuiskoulutus toimii Mercuria Pro -brändin alla. Edellä mainitut muutosajurit, kuten digitalisaatio, ovat läsnä strategian jokaisessa osa-alueessa, mutta sen lisäksi oppivelvollisille ja aikuiskoulutuksen opiskelijoille on omat painoalueet strategiassa. Strategia on toteutettu yhdessä yhtiön hallituksen, työntekijöiden ja opiskelijoiden kanssa.

Kaksoistutkintojen määrä on edelleen kasvussa ja elokuussa 2025 aloitti 5 kaksoistutkintoryhmää, joka vastaa noin 60 % kaikista aloittaneista. Mercuria-talossa on osana Liikkuva koulu -hanketta kokopäiväinen liikuntakoordinaattori.

Yhtiön taloudellisesta tilanteesta saatiin päivitetyt tunnusluvut 31.7.2024 tilanteesta. Talousarviossa vuoden 2025 liikevaihto asettuisi n. 9,1 miljoonaan euroon ja tulokseksi muodostuisi 414 tuhatta euroa. Heinäkuun 2024 tilanteen mukaan liikevaihto on 5,3 miljoonaa euroa ja tulos 409 tuhatta euroa. Yhtiön vahva taloudellinen tilanne ja kannattavuus mahdollistavat investointien sekä perusparannusten rahoittamisen tulorahoituksella. Lisäksi vahva taloudellinen tilanne auttaa varautumaan ammatilliseen koulutukseen kohdistuviin lainsäädäntöuudistuksiin ja säästötoimiin.

Raportoinnin mukaan yhtiö on saavuttamassa kaikki sille asetetut taloudelliset, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet. Tavoitteellisia opiskelijavuosia yhtiö ei voi saavuttaa, koska ammatilliseen koulutukseen kohdistui vuonna 2025 valtiontalouden säästötoimia ja yhtiöltä vähennettiin 45 opiskelijavuotta. Tuleville vuosille (2026–2029) luonnostellut tavoitteet ovat pitkälti samoja kuin vuodelle 2025 asetetut tavoitteet. Uudeksi tavoitteeksi on esitetty, että valmistuneista 85 %:a työllistyisi tai siirtyisi jatko-opintoihin. Työllistyminen tai jatko-opintoihin suuntaaminen on keskeistä nuorisotyöttömyyden kasvun ehkäisemiseksi. Valtuusto päättää tavoitteista osana kaupungin talousarviota.

Yhtiön hallitus on käsitellyt sisäisen valvonnan kyselyn, jossa nousi esiin kehityskohteina omistajan ja yhtiön tavoitteiden asetannan yhtenäisyys toimitilaratkaisuihin liittyen. Toisena kehityskohteena esiin nousi tietoturvaan ja tietojärjestelmäarkkitehtuuriin liittyvät valvontatoimet, johon liittyen tehdään kehittämistoimia vuoden 2025 aikana.

Konsernijaosto 30.9.2025 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä pidetty omistajaohjauskeskustelu tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Yhtiön esitys / Mercuria kauppaoppilaitos Oy, 18.8.2025

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Konsernilakimies Otto Lehto, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)